

’Vierkantdelers’ in Noord-Holland verenigen zich

Aan het werk voor stolpen

Nieuwe Niedorp * „Als het ging om kerken, was heel Noord-Holland in rep en roer. Zestig kerken die op instorten staan, dat zou geen dag langer mogen duren. Maar stolpboerderijen laten wij met z’n allen verpieteren. Daarom onze actie Red de Stolp.”

Christian Pfeiffer van erfgoedvereniging Heemschut schrijft van de tussentijdse score van het ‘meldpunt bedreigde stolpen’. Het meldpunt is een van de projecten van de actie. Met nog een maand te gaan staat de teller nu op zestig meldingen.

„Verspreid over de provincie worden dus tientallen iconen van Noord-Holland aan hun lot overgelaten. Verontrustend. En er verdwijnen al zo’n 25 stolpen in Noord-Holland per jaar. Door sloop, verloedering, brand”, zegt Pfeiffer.

Gehalveerd

„Stolpen vervullen geen maatschappelijke functie”, vervolgt hij. „Een ander verschil met kerken is dat de goegemeente een stolp zo normaal vindt. Maar in zeventig jaar tijd is het aantal vooroorlogse stolpen gehalveerd tot vijfduizend. Er moet echt iets gebeuren, dat blijkt.”

Piet Verhoeven (73) uit Heerhugowaard beseft dat ook. Bijna veertig vervallen stolpen droeg hij aan bij het meldpunt. Gewapend met fotocamera toerde het oud-hoofdmonumenten van de gemeente Alkmaar en voormalig bestuurslid van Boerderijstichting Noord-Holland Vrienden van de Stolp op zijn glanzende Zündapp-brommer door diverse regio’s.

„Voor mij zijn stolpen hét symbool van Noord-Holland. Deze piramides van de polder horen bij onze identiteit. Daar moeten wij zuinig op zijn”, zegt Verhoeven. „Zijn’ Boerderijstichting is nauw betrokken bij de actie van Heemschut, net als het Westfries Genootschap.

Petitie

Red de Stolp startte in november. Met de ‘Grote Stolpendag’ eindigt de actie donderdag 28 juni in Venhuizen. Op deze bijeenkomst van het provinciale Steunpunt Monumenten & Archeologie Noord-Holland ontvangt gedeputeerde Jack van der Hoek een petitie. De politicus krijgt de opdracht zich in zetten voor betere bescherming van stolpen, soepele regels voor an-

Gemeld bij het ‘meldpunt bedreigde stolpen’. De Rijk, Zuidelijk 3.

In Hauwert, Hauwert 155.

FOTO’S PIET VERHOEVEN

Oude Niedorp, Langereis 100.

Stompetoren, Noordervaart 131.

ze ‘Stolpenhandreiking’ opgesteld. Internationale studenten van de Academie van Bouwkunst te Amsterdam presenteren op de Grote Stolpendag ontwerpen over hoe in de 21e eeuw om te gaan met oude stolpen. „Deze ideeën zijn bedoeld ter inspiratie”, aldus Rosanne Bruinsma van de Stichting Mooi Noord-Holland te Alkmaar. Deze stichting werkt voor het Steunpunt Monumenten & Archeologie.

Bescherming

Direct na 28 juni staat de Stolpenhandreiking online bij het provinciale steunpunt. ‘Vierkant achter de stolp 2.0’ heet het document. De naam verwijst naar het houten hart van de stolp. Elsa Gorter hoopt dat gemeenten de aanbevelingen voor een stolpenbeleid zich ter harte nemen. „Zeker omdat nu niet meer dan tien procent van de vijfduizend stolpen beschermd zijn. En met de nieuwe Omgevingswet in aantocht worden gemeenten strakker verplicht aan te geven hoe zij omgaan met hun erfgoed.”

Boerderijstichting Noord-Holland grijpt de actie aan voor een ander nieuw initiatief. De organisatie geeft vrijdag 1 juni het startsein voor ‘Stolpencommunity Vierkantdelers’. Dit project moet uitgroeien tot een uitgebreid netwerk voor iedereen in Noord-Holland die direct en indirect met stolpen te maken heeft.

Handen ineen

„Deze gemeenschap is vooral gericht op uitwisseling van kennis en ervaring. Door de handen ineen te slaan, maken we meer kans op een toekomst met perspectief”, licht Peter van Zutphen uit Anna Paulowna toe. Hij is de nieuwe voorzitter van de Boerderijstichting Noord-Holland. „Met alleen de vijftienhonderd vrienden van onze stichting reden we het niet.”

Zo’n netwerk is er nog niet in Nederland. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed draagt er 60.000 euro aan bij, verdeeld over twee jaar. De provincie Noord-Holland steunt het nieuwe project met 30.000 euro. Ook het Nationaal Restauratiefonds en de organisatie Agrarisch Erfgoed Nederland werken mee.

Lobby

De presentatie van de Stolpencommunity Vierkantdelers is 1 juni in Starnmeer. Projectleider Angeli Poulssen, adviseur van de Boerderijland uitleg over mogelijkheden hoe zorgvuldiger om te gaan met stolpen. Het provinciale steunpunt en de Boerderijstichting hebben de-

Desley Knijn in een stolp in Hoogwoud. Hier gaan hij en Steven de Boer met

sterk in de lobby naar gemeenten om het stolpenlandschap in Noord-Holland te behouden.” De nieuwe Stolpencommunity gaat ook werken met ambassadeurs: stolpenliefhebbers die het gezicht worden van de gemeenschap. Steven de Boer (28) uit Hoogwoud wordt een van de vijftien ambassadeurs. Hij en Desley Knijn en hun partners hebben een vervallen stolp in Hoogwoud aangekocht. De beide stellen

partners wonen. FOTO’S KENNETH STAMP

gaan er wonen, elk de helft. Er moet heel veel gebeuren. Met veel enthousiasme hebben de twintigers hun tanden gezet in de ingrijpende opknabbeurt. Een stolpschuur bij de boerderij was niet meer te red-

Elsa Gorter van erfgoedvereniging Heemschut bij haar stolpboerderij in Nieuwe Niedorp. „Petitie kan nog worden getekend.”

FOTO MARC MOUSSAULT

Steven de Boer, Noor Stoop en Desley Knijn (vlnr.) bij de oude stolp in Hoogwoud die zij hebben gekocht om er te wonen. „Er moet nog veel gebeuren.”

den. Steven: „De oude stenen willen wij zoveel mogelijk hergebruiken. Elke stolp vertelt zijn eigen verhaal. Wij willen er hier een nieuw hoofdstuk aan toevoegen. Een stolp is bijzonder, daar zetten wij ons graag

voor in.” Ook Marco Roodzant (55) is ambassadeur. Sinds augustus neemt hij een stolp in Nieuwe Niedorp onder handen. „Klaar ben ik nog niet, maar met Pasen kon ik hier beginnen met een bed & breakfast, Lo-

geerkamer De Appelhoeve. Volgend voorjaar hoop ik alles af te hebben. Dan heb ik hier ook mijn organisatiebureau en kookstudio onder dak.” En zo krijgt een iconische boerderij zijn derde leven. De stolp

is gezet in 1900 met een agrarische functie. In 1984 volgde een verbouwing tot woonboerderij. Angeli Poulssen: „Zo’n ambassadeur van de stolpencommunity kan straks anderen prachtig op weg helpen.”